higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

OPVOEDING N4

19 NOVEMBER 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1 Waar
1.2 Onwaar
1.3 Waar
1.4 Waar
1.5 Onwaar
1.6 Waar
1.7 Waar
1.8 Onwaar
1.9 Waar
1.10 Waar

(10 × 1) **[10]**

VRAAG 2

2.1 C
2.2 E
2.3 D
2.4 A
2.5 F
2.6 B
2.7 G
2.8 H
2.9 I
2.10 J

(10 × 2) **[20]**

VRAAG 3

3.1 B
3.2 A
3.3 B
3.4 C
3.5 A
3.6 D
3.7 B
3.8 C
3.9 D
3.10 C

(10 × 2) **[20]**

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B

VRAAG 4

4.1 4.1.1 Piaget
4.1.2 Bandura
4.1.3 Skinner
4.1.4 Pavlov
4.1.5 Tolman

(5 × 2) (10)

4.2 4.2.1 Sensoriese geheue
4.2.2 Korttermyngeheue
4.2.3 Langtermyngeheue

(3 × 2) (6)

4.3 4.3.1
- Kriewelrig
- Hardloop en klim buitensporig baie
- Aan die gang
- Praat uitermatig baie
- Vind dit moeilik om sy/haar beurt af te wag
- Ongeduldig
- Skreeu antwoorde uit (Enige gepaste antwoord)

4.3.2
- Laat kind toe om dikwels van werkplek te verander
- Beplan aktiwiteite wat beweging behels
- Verander stemtoon om te verseker dat die kind aandag skenk
- Laat die kind voor sit om nie die ander kinders se aandag af te trek deur rond te beweeg nie
- Moenie helder kleure en plakkate gebruik wat sy/haar aandag kan aftrek nie
- Leer die kind om 'n taak te verbaliseer soos hy/sy dit doen om hom/haar te help om te fokus (Enige gepaste antwoord)

(2 × 5) (10)

4.4 4.4.1
- Om iemand te ken, is om te verstaan – die opvoeder moet dus die kind ken om hom/haar te kan verstaan.
- Die volwassene moet verstaan wat dit beteken om 'n kind te wees.
- Die volwassene moet weet waartoe die kind in staat is.
- Die volwassene moet verstaan dat elke kind 'n individu is.

(Enige DRIE gepaste feite)

4.4.2
- Die volwassene word in 'n gesagsposisie geplaas.
- Die kind moet die volwassene vertrou.
- Die volwassene se woorde en dade moet ooreenstem.
- Die volwassene moet rigting aan die kind se lewe gee.
- Die volwassene moet perke stel. (Enige DRIE gepaste feite)

4.4.3
- Die kind moet basiese vertroue in die wêreld om hom/haar ontwikkel.
- Die kind moet bereid wees om homself/haarself aan die volwassene 'oor te gee'.
- Dit is noodsaaklik dat die kind die volwassene in alle aspekte vertrou.
- Die volwassene moet 'n atmosfeer van vertroue skep.

(Enige DRIE gepaste feite)
(Enige 3 × 3) (9)

4.5 4.5.1
- Die kind woon nie gereeld skool by nie.
- Die kind voel fisies nie goed nie en kan nie leer nie.
- Die kind loop klasse mis en kan nie met die werk byhou nie.

4.5.2
- Die kind is bang om skool toe te gaan.
- Die kind hou nie van die onderwyser nie en hou dus nie van die vak nie.
- Die kind vra nie vrae as hy/sy nie die werk verstaan nie – bang.

4.5.3
- Die kind kan nie basiese begrippe eerstens in sy huistaal vorm nie.
- Die kind verstaan nie altyd mondelinge verduidelikings nie.
- Die kind worstel om geskrewe inhoud te verstaan.

4.5.4
- Kinders kan nie op hul eie leer nie.
- Kinders verloor motivering.
- Kinders bly tuis en loop geleenthede mis om te leer.

4.5.5
- Die omgewing is rusteloos.
- Die onderwyser kan nie die klas beheer nie.
- Kinders kry nie individuele aandag nie.

(5 × 2) (10)

4.6 4.6.1 Estetika
Om skoonheid te kan waardeer

4.6.2 Godsdienstig
Geloof en aanbidding/glo aan 'n hoër wese

4.6.3 Fisies
Het te doen met die liggaam en spiere

4.6.4 Grootspier-beweging
Groot motoriese; gebruik die groot spiere in jou liggaam om te beweeg

4.6.5 Koördinasie
Die saamwerk van spiere en sintuie, byvoorbeeld oog-hand-/oog-voet-koördinasie

(5 × 1) (5)
[50]

VRAAG 5

5.1 5.1.1 Assimilasie – byvoeging van nuwe inligting by reeds bestaande inligting

5.1.2 Akkommodasie – verander gedrag vanweë assimilasie/akkommodasie van nuwe inligting

(2 × 2) (4)

5.2 5.2.1 Egosentries – die persoon dink almal huldig dieselfde standpunt as hy/sy. Die wêreld draai om hom/haar

5.2.2 Behoud/Bewaring – die voorwerp/volume bly dieselfde alhoewel die vorm verander

5.2.3 Sensoriese motorperiode – tydens hierdie periode leer die kind deur sy/haar sintuie en deur beweging

(3 × 2) (6)

5.3 5.3.1 Selfbeeld – Sy prys hulle wanneer hulle 'n stewige toring bou.

5.3.2 Fyn motoriese beweging – hulle bou blokkies deur die klein spiere te gebruik.

5.3.3 Moreel normatief – hulle moet die reëls nakom wat sy gemaak het.

5.3.4 Sosiaal – hulle deel die blokkies met mekaar.

5.3.5 Kognitief – hulle leer van vorms en groottes.

(5 × 2) (10)

5.4 5.4.1 Behandeling van sportbeserings
5.4.2 Kan probleme identifiseer en na spesialiste verwys
5.4.3 Werk hoofsaaklik met babas en jong kinders
5.4.4 Help met emosionele probleme en skryf medikasie voor
5.4.5 Toets gesigsvermoë

(5 × 1) (5)

5.5 5.5.1 Lig ('Mild') verstandelik gestremd

- Kan ligte werk doen
- Lees en skryf op gemiddelde/middelmatige ('moderate') vlak
- Praat vlot
- Het vaardighede
- Kan eenvoudige werkies/takies doen

5.5.2 Matig ('moderate') verstandelik gestremd

- Kan kommunikeer
- Sosiale bewustheid nie goed ontwikkel nie
- Leer om te lees en skryf op elementêre vlak
- Sensoriese motorbeheer is swak – lomp
- Kan halfgeskoolde en ongeskoolde werk doen

5.5.3 Swaar ('severe') verstandelik gestremd
- Motoriese en spraakontwikkeling is ernstig aangetas
- Verstaan spraak
- Ondervind probleme om hulself uit te druk
- Geen lees- en skryfvaardighede nie
- Meestal in inrigtings

5.5.4 Uiters ('profound') verstandelik gestremd
- Aanpassingsgedrag afwesig
- Hulle kan toiletgeskool word
- Kan loop
- Eenvoudige kommunikasie
- Fisiese wanskapenheid
- Steurings/Siektes – epilepsie is bv teenwoordig
- Meestal in inrigtings

(Twee feite onder elke opskrif) (4 × 2) (8)

5.6 5.6.1
- Gevoel van veiligheid – voel veilig
- Word toegelaat om gevoelens uit te druk
- Ontwikkeling van goeie selfbeeld (3 × 1) (3)

5.6.2
- Sy kan die kind veilig laat voel deur 'n vriendelike atmosfeer te skep; ken die kind se naam; gee 'n sluitkas vir elke kind; beplan gepaste aktiwiteite.
- Sy moet die kind toelaat om sy/haar gevoelens van geluk, woede en ander vryelik uit te druk, MAAR moet weet om hulle op gepaste wyse te beheer.
  Sy kan boeke oor emosies lees.
- Sy kan die kind prys. Moedig die kind aan. Beplan aktiwiteite wat sukses verseker. (ENIGE gepaste idees) (6)

5.7
- Om te deel
- Om beurte te maak
- Om bedagsaam te wees
- Om ander te respekteer
- Om in 'n groep te werk (Enige 4 × 1) (4)

5.8 5.8.1 Onderaktief ('Hypo-active')

5.8.2 Opvoedkundig ontneem/verwaarloos ('deprived')

(2 × 2) (4)
[50]

VRAAG 6

6.1 6.1.1 Omgewing
6.1.2 Oorerwing
6.1.3 Omgewing
6.1.4 Motivering
6.1.5 Geslag/kultuur

(5 × 1) (5)

6.2 6.2.1 Estetika
- Laat die kinders op natuuruitstappies gaan
- Plak kleurvolle plakkate op vir hulle om te geniet
- Skep 'n skoon en netjiese omgewing buite waar hulle kan speel

6.2.2 Moreel normatiewe
- Stel klaskamerreëls op
- Laat die kinders speletjies met reëls speel
- Verduidelik die padreëls

6.2.3 Fyn motoriese beweging
- Laat hulle met blokkies bou
- Laat hulle teken
- Verfwerk
- Knip en plak
- Ryg krale in

6.2.4 Taal
- Sing liedjies
- Sê rympies op
- Vra en beantwoord vrae
- Speel taalspeletjies

6.2.5 Seksueel
- Maak twee groepe vir 'n speletjie – seuns en dogters afsonderlik
- Laat hulle prentjies van 'n seun en 'n meisie uit tydskrifte op twee afsonderlike plakkate plak

(5 × 2) (10)

6.3 6.3.1 Intrinsiek
6.3.2 Ekstrinsiek
6.3.3 Ekstrinsiek
6.3.4 Intrinsiek
6.3.5 Ekstrinsiek

(5 × 2) (10)

Kopiereg voorbehou

6.4
- Werk teen 'n stadige tempo
- Ondervind probleme om aanwysings te volg
- Ondervind probleme om te memoriseer
- Het nie 'n liefde vir lees nie
- Verstaan nie abstrakte idees nie
- Ondervind probleme met syfers en lees
- Disleksie
- Disgrafie
- 'Dyscalculia'
- Dispraksie (5 × 1) (5)

6.5 6.5.1
- Brein absorbeer inligting makliker
- Organiseer materiaal
- Hersiening kan maklik gedoen word
- Prentgeheue
- Alle inligting op een bladsy
- Prettig om te gebruik
- Behou jou fokus (4 × 1) (4)

6.5.2
- Hoofgedagte in die middel – hoofletters
- Dik strepe kom vanuit die middel – kleur
- Hoofgedagtes in hoofletters op strepe
- Sekondêre gedagtes uit hoofgedagtes
- Gebruik van prente
- Gebruik van kleur (6 × 1) (6)

6.6 6.6.1 Gebrek aan opvoedkundige fasiliteite
- Nie genoeg skole in die gebied nie – oorvol
- Skole het nie genoeg handboeke nie
- Skole het nie ander opvoedkundige fasiliteite soos rekenaars of 'n biblioteek nie

6.6.2
- Siek ouers – kinders kry nie aandag nie of moet die ouer versorg
- Enkelouers – kan nie al die noodsaaklike hulpmiddels voorsien nie as gevolg van 'n gebrek aan geld
- Armoede
- Geen stimulasie of ondersteuning by die huis nie

(2 × 4) (8)

6.7 Disleksie beïnvloed hoe 'n persoon taal prosesseer. Lees en skryf is 'n uitdaging. (2 × 1) (2)

[50]

TOTAAL AFDELING A: 150
GROOTTOTAAL:TOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou